

Nämnden Svenska rum

26.09.2024

Sammanträde

Nämnden Svenska rum

Tid

26.09.2024 kl. 17:30 - 18:31

Plats

Sektorn för Fostran och lärande, Karaporten 1, Esbo

Närvarande			
	Gästrin Eva-Lena	ordförande	
	Akinyemi Aino	vice ordförande	
	Becker Emilia	medlem	
	Norrgrann Tom	medlem	
	Hertell Sirpa	medlem	
	Hellsten Kenneth	medlem	
	Ramm-Schmidt Henrik	medlem	anlände kl. 17:32 § 73
	Lundén Rasmus	medlem	
	Hämelin Fredrika	medlem	
	Helmes Marianne	medlem	
	Nyman Henri	medlem	
	Solhagen Sauli	ersättare	
	Strömberg Lilian	ersättare	
	Laiho Mia	representant för stadsstyrelsen	anlände kl. 17:42 § 73, avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Reunanen Kasper	representant för ungdomsfullmäktige	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Jaakkola Tomas	representant för personalen	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Rinta-aho Harri	direktör för sektorn för fostran och lärande	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Högström Barbro	direktör för svenska bildningstjänster	
	Ketonen Timo	ekonomi- och förvaltningsdirektör	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Hagman Katja	ekonomisk sakkunnig	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Toivonen Auli	specialplanerare	avlägsnade sig kl. 17:48 efter § 73
	Hinkkanen Lena	kommunikationsspecialist	avlägsnade sig kl. 18:15 före § 81
	Pullinen Paula	förvaltningsplanerare, sekreterare	
Frånvarande	Vehmanen Emma-Stina		
	Liljelund John		

Underskrifter

Eva-Lena Gästrin
ordförande

Paula Pullinen
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Rasmus Lundén
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 01.10.2024.

Ärenden

Paragraf nr	Bilaga nr	Ärendets rubrik	Sida
§ 70		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	5
§ 71		Val av protokolljusterare	6
§ 72	1	Riktlinjerna och målen i Esbos strategi 2025, budgetförslaget för 2025 och ekonomiplanen för 2026-2027, nämnden Svenska rum	7
§ 73		Utlåtande om förslaget till detaljplanen Mattliden och därtill hörande detaljplaneändring (områdesnummer 311900)	11
§ 74		Utlåtande om motion om att varje ung person har rätt till en trygg skolstig och om att Esbo måste satsa på att möta regnbågsunga och främja deras välbefinnande i skolan	13
§ 75		Utlåtande om motion om att utreda kostnader för att bevara avgiftsfrihet inom utbildning på andra stadiet i Esbo	19
§ 76		Utlåtande om motion om att bevara avgiftsfriheten inom utbildning på andra stadiet i Esbo	24
§ 77	2	Läroplanen för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo	29
§ 78		Ändring i direktionen för Karamalmens skola	31
§ 79		Ändring i direktionen för Smedsby skola	35
§ 80		Beslut av tjänsteinnehavare och direktioner	38
§ 81	3	Nämnden Svenska rums utlåtande till förvaltningsdomstolen med anledning av ett förvaltningsbesvär över beslut om klientavgift för småbarnspedagogik	39

§ 70

Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsförhet**Beslut**

Ordföranden konstaterade att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Redogörelse

Nämnden Svenska rum hade sammankallats genom en möteskallelse 19.9.2024. Kallelsen var undertecknad av nämndens ordförande och hade sänts till nämndens ledamöter och andra som har rätt att närvara. Föredragningslistan hade även sänts till ersättarna för kännedom.

(Enligt Esbo stads förvaltningsstadga del II, § 3 och § 10)

Esbo stad

Protokoll

5/40

Nämnden Svenska rum

§ 71

26.09.2024

§ 71

Val av protokolljusterare

Beslut

Rasmus Lundén utsågs att justera protokollet.

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 72

§ 72

Riktlinjerna och målen i Esbos strategi 2025, budgetförslaget för 2025 och ekonomiplanen för 2026-2027, nämnden Svenska rum

Beredning och upplysningar:

Talmat Maarit

Saloranta-Eriksson Outi

Westerlund Mia

Stolt-Haglund Ida

Högström Barbro

Hagman Katja

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande

Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum lämnar bifogade förslag till budget för 2025 och ekonomiplan för 2026-2027 för beredning av stadsdirektörens budgetförslag. Sektorn ges tillfälle att göra tekniska preciseringar.

Behandling

Ordförande understödd av Lundén, Akinyemi, Hellsten, Norrgrann, Helmes, Hämelin, Strömberg, Becker och Hertell gjorde följande tilläggsförslag:

”Nämnden Svenska Rum inser vikten av att stadens ekonomi balanseras. Esbo stad bör ändå inte skära i service för barn och unga. Speciellt vill nämnden att inbesparingar inte görs inom resurserna i den grundläggande undervisningen, gymnasiets kursutbud eller resurser för dem med behov av extra stöd. Nämnden ser det som viktigt att det finns tillräckligt med vuxna i skolorna och småbarnspedagogiken.

Nämnden gör ett tillägg på 700 000 € till förslaget med följande noteringar:

- timresursen hålls på nuvarande nivå och gruppstorleken ökar inte från nuvarande inom den grundläggande utbildningen
- gymnasiets kursutbud minskar inte
- stöd till elever med extra stödbehov säkras
- gemenskapshandledarna i högstadierna hålls kvar efter att statsfinansieringen tar slut
- satsning på uppsökande ungdomsarbete
- materialkostnaderna och ICT-kostnaderna ökar.”

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om hennes tilläggsförslag kan godkännas. Eftersom ingen motsatte sig det, konstaterade ordföranden att nämnden enhälligt godkänt förslaget.

Föredraganden anmälde avvikande åsikt till beslutet gällande utgiftsökningarna, som fattades av nämnden Svenska rum.

Beslut

Nämnden Svenska rum lämnade bifogade förslag till budget för 2025 och ekonomiplan för 2026-2027 för beredning av stadsdirektörens budgetförslag med följande tillägg och noteringar:

Nämnden Svenska rum inser vikten av att stadens ekonomi balanseras. Esbo stad bör ändå inte skära i service för barn och unga. Speciellt vill nämnden att inbesparingar inte görs inom resurserna i den grundläggande undervisningen, gymnasiets kursutbud eller resurser för dem med behov av extra stöd. Nämnden ser det som viktigt att det finns tillräckligt med vuxna i skolorna och småbarnspedagogiken.

Nämnden gör ett tillägg på 700 000 € till förslaget med följande noteringar:

Timresursen hålls på nuvarande nivå och gruppstorleken ökar inte från nuvarande inom den grundläggande utbildningen.

Gymnasiets kursutbud minskar inte.

Stöd till elever med extra stödbehov säkras.

Gemenskapshandledarna i högstadierna hålls kvar efter att statsfinansieringen tar slut.

Satsning på uppsökande ungdomsarbete.

Materialkostnaderna och ICT-kostnaderna ökar.

Sektorn ges tillfälle att göra tekniska preciseringar.

Föredraganden anmälde avvikande åsikt till beslutet gällande utgiftsökningarna, som fattades av nämnden Svenska rum.

Redogörelse

Planeringen av ekonomin för 2025-2027 görs i ett läge, då välfärdsreformen väsentligt har inverkat på grunden för stadens finansieringsbas. Finansieringsbasen för år 2023 förbättrades ännu av de högre skatteinkomsterna under social- och hälsovårdens och räddningsväsendets övergångsperiod. Inverkan av dessa har upphört år 2024, vilket innebär att skatteinkomsterna minskar väsentligt från nivån året innan. Därtill inverkar ekonomins allmänna situation på

utvecklingen av skatteinkomsterna och innebär att skatteinkomstmålet för år 2024 knappast uppnås.

Fortfarande finns många osäkerhetsmoment i omvärlden och tillväxten i ekonomin förväntas småningom komma i gång. Inverkan på kommunernas ekonomi syns fördröjt. De lägre skatteintäkterna och de snabbare än förväntat ökade utgifterna har lett till offentliga sektorns underskott. Denna obalans mellan inkomsterna och utgifterna är en utmaning även för ekonomin i Esbo under planeringsperioden.

Stadens kraftigt minskade inkomster innebär stora utmaningar för hur mycket utgifterna kan växa under inkommande planeringsperiod. Därtill behöver även beaktas stadens omfattande investeringsprogram och minskandet av skuldmängden. I budgeten för 2025 har man på stadsnivå (förutom TE-reformens inverkan) förberett sig på en ökning av utgifterna med 3 procent. Ökningen av utgifterna behöver stävjas för att uppnå en ekonomiskt hållbar balans.

Utgångspunkterna för förslaget till budget för sektorn för Fostran och lärande 2024

Sektorns verksamhetsinkomster minskar med cirka 3,6 miljoner euro, det vill säga med 7,4 procent jämfört med den justerade budgeten för år 2024. Minskningen i inkomstmålet hänförs främst till projektinkomsterna samt förändringar i småbarnspedagogikens klientavgifter.

Verksamhetsutgifterna ökar med cirka 30,3 miljoner euro, det vill säga med cirka 3,6 procent jämfört med den justerade budgeten för år 2024. Ökningen av utgifterna beror huvudsakligen på ökade personalkostnader och lokalkostnader. Ökningen av personalkostnaderna hänförs till avtalsenliga löneförhöjningar samt ett ökat antal prestationer framför allt inom gymnasieundervisningen samt småbarnspedagogiken.

Resultatenheterna har inom den givna ramen iakttagit en strikt återhållsamhet med utgifterna så att verksamhetens omfattning, fokusområden och innehåll optimeras. Verksamheten effektiveras genom att tjänsterna ordnas med mindre resurser för en större kundkrets.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Budgetförslaget för år 2025 och ekonomiplan för 2026-2027 för nämnden Svenska rum

Tilläggsmaterial

- Sektorns ramfördelning enligt nämnder och resultatenheter

För kännedom

Ordningsnummer 5107/10.02.03/2020

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 73

§ 73

Utlåtande om förslaget till detaljplanen Mattliden och därtill hörande detaljplaneändring (områdesnummer 311900)

Beredning och upplysningar:
Toivonen Auli

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum antecknar för kännedom utlåtandet av sektorn för fostran och lärande om förslaget till detaljplanen Mattliden och därtill hörande detaljplaneändring.

Behandling

Ärendet behandlades efter § 71.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Stadsplaneringscentralen begärde 8.10.2024 ett utlåtande om förslaget till detaljplanen Mattliden och därtill hörande detaljplaneändring av sektorn för fostran och lärande och av nämnden Svenska rum. Sektorn för fostran och lärande ger ett utlåtande som omfattar svenska bildningstjänsters alla funktioner och därmed också den begäran om utlåtande som sänts till nämnden Svenska rum.

Enligt förvaltningsstadgan ska nämnden Svenska rum inom sitt uppgiftsområde godkänna behovsutredningarna för nya lokalprojekt och ge utlåtanden om projektplanerna samt lämna förslag till stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion om verkningarna av servicenätet och ändringarna i detta på lokalerna. Utlåtanden om detaljplaneförslag bereds i sektorns stab för godkännande av sektorns chef.

Detaljplanläggningen har gjorts i samarbete med sektorn för fostran och lärande samt affärsverket Esbo lokaler. Sektorn konstaterar i det bifogade utlåtandet att detaljplaneförslaget möjliggör projektet

Mattbergets daghem samt gemensamma lokaler för Esbo arbis och skolan samt en framtida utbyggnad av Mattlidens skolcentrum. I detaljplanen anvisas tillräckligt stor gård för skolan och daghemmet. Nämnden har i flera utlåtanden betonat att genomförandet av detaljplaneringen och projektet brådskar.

I alla skeden av detaljplaneringen har både svenska bildningstjänster och nämnden Svenska rum fört fram oro över att gång- och cykelbanans, den så kallade kvalitetscykelvägens, sträckning inte är säker, eftersom den korsar barnens skolväg. I detaljplanens beskrivning sägs att det med hänsyn till gång- och cykelbanans säkerhet är nästan omöjligt att dra den så att den inte korsar någon skolväg. Sektorn påpekar att det är fråga om Esbos största skolcentrum och att den planerade gång- och cykelbanan gränsar direkt till skolans tomt och skär av en del av tomten i södra hörnet. Sektorns ståndpunkt är fortfarande att stadsplaneringscentralen ska komma med ett alternativ som är säkrare för barnen i Mattlidens skolcentrum.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Kasvun ja oppimisen lausunto Mattlidenin asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen, aluenumero 311900

För kännedom

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 74

§ 74

Utlåtande om motion om att varje ung person har rätt till en trygg skolstig och om att Esbo måste satsa på att möta regnbågsunga och främja deras välbefinnande i skolan

Beredning och upplysningar:

Veikkolainen Veera

Kaarnalehto Annika

Stark Elisa

Lybeck Noora

Tuulosniemi Susan

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande

Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om ledamot Peppi Seppäläs och 24 andra fullmäktigeledamöters motion 20.5.2024 om att varje ung person har rätt till en trygg skolstig och om att Esbo måste satsa på att möta regnbågsunga och främja deras välbefinnande i skolan.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Peppi Seppälä och 24 andra fullmäktigeledamöter lämnade 20.5.2024 en motion där de för fram att Esbo stad ska sörja för att regnbågsunga känner sig trygga och att i synnerhet tjänsteinnehavare som jobbar i skolor/på första och andra stadiet ska utbildas i hur de möter regnbågsunga.

Beredning

Utlåtandet har beretts av enheten förvaltning och utveckling inom staben för sektorn för fostran och lärande samt resultatenheterna för finsk grundläggande utbildning, Svenska bildningstjänster och utbildning

på andra stadiet. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 25.9.2024 och av nämnden Svenska rum 26.9.2024.

Ungdomsfullmäktige i Esbo gav ett utlåtande om motionen i augusti 2024. Ungdomsfullmäktige stöder motionen om att varje ung person har rätt till en trygg skolstig och om att Esbo måste satsa på att möta regnbågsunga och på deras välbefinnande i skolan. Denna motion är mycket viktig och aktuell, eftersom den gäller en av de mest sårbara grupperna i vårt samhälle – regnbågsunga.

Ungdomsfullmäktige konstaterar i sitt utlåtande att Esbo genom att satsa på att möta regnbågsunga och på deras välbefinnande i skolorna sänder ett starkt budskap om att staden har förbundit sig vid att främja jämställdhet och likabehandling. I praktiken innebär detta bland annat att lärare och övrig personal utbildas så att de kan möta och stöda regnbågsunga på bästa möjliga sätt. Dessutom är det viktigt att i skolorna skapa trygga och inklusiva lokaler, där varje ung person kan vara sig själv utan att vara rädd för att bli diskriminerad eller mobbad. (Ungdomsfullmäktiges utlåtande bifogas i sin helhet som tilläggsmaterial.)

I motionen konstateras att den senaste enkäten Hälsa i skolan visar att välbefinnandet, hälsan och delaktigheten bland unga som hör till könsminoriteter och sexuella minoriteter är svaga inom alla delområden som undersöks jämfört med cis-könade och heterosexuella unga.

De undertecknade föreslår att Esbo stad sörjer för att regnbågsunga känner sig trygga och att i synnerhet tjänsteinnehavare som jobbar i skolor/på första och andra stadiet utbildas i hur de möter regnbågsunga.

Nämndens utlåtande

Esbo stads plan för jämställdhet och likabehandling 2023–2025 innehåller åtgärder för jämställdhet och likabehandling inom tjänster. I den här planen är temaområde nr 3 att identifiera de servicebehov sexuella minoriteter och könsminoriteter har och att förbättra hur dessa personer blir mötta. I planen ingår också åtgärder för resultatenheter inom sektorn för fostran och lärande, till vilka vi förbundit oss. I åtgärderna beskrivs bland annat utbildningsmöjligheter och könsneutrala toaletter i läroanstalterna. Navigatorhusets ungdomsarbete med regnbågsunga är också en viktig tjänst, som utförs i samarbete med Helsinki Pride. (Stadens plan för jämställdhet och likabehandling finns på stadens webbplats.)

Enligt den uppdaterade planen Tillsammans som en stark gemenskap utvecklar läroanstalterna kanaler där man med låg tröskel kan anmäla trakasserier, diskriminering och våld. Läroanstalterna ska ha ett klart handlings sätt för att ingripa i mobbning och trakasserier, och även eleverna och vårdnadshavarna ska känna till modellen för ingripande.

Främjandet av jämställdhet och likabehandling inom den grundläggande utbildningen bygger på läroplaner

Läroplanerna för den grundläggande utbildningen i Esbo uppger följande om skolornas verksamhetskultur: Skolan är en lärande gemenskap som finns till för eleverna. I Esbo hör det till skolornas verksamhetskultur att varje elev blir sedd och hörd och möts med respekt. Eleverna får stöd så de kan skapa en positiv bild av sig själva som elever och individer. Man uppskattar välvilligt och vänligt uppförande och ingriper i osakligt beteende. Målet är att skapa en lugn och icke-brådskande atmosfär. Ett positivt samarbete mellan skolans vuxna, som uppskattar varandra, utgör ett exempel för eleverna.

Kraven på jämställdhet och likabehandling har sin grund i läroplanen för den grundläggande utbildningen. Under grundskoletiden utvecklas elevernas uppfattning om sin könsidentitet och sexualitet. Den lärande gemenskapen främjar genom sina värderingar och sin praxis jämställdheten mellan könen och stöder eleverna i att bygga upp sin identitet. Undervisningen är könsmedveten i sitt förhållningssätt. Gemenskapen uppmuntrar eleverna att identifiera sina möjligheter och att se på olika ämnen, göra val och engagera sig i studier utan könsbundna förebilder. Genom att välja ut och utveckla inlärningsmiljöer, arbetssätt och undervisningsmaterial skapas synlighet för att uppskatta den mänskliga mångfalden.

Dessutom anges i läroplanerna att eleverna inte får mobba eller diskriminera andra eller äventyra andra elevers trygghet eller hälsa eller utsätta skolgemenskapen eller skolans lokaler för risker. I läroplanerna konstateras det också att förebyggandet av mobbning, trakasserier, diskriminering och våld samt systematiskt ingripande i dem stöder en enskild elevs och hela skolgemenskapens välbefinnande och förankring i skolarbetet.

I Esbo stads läroplaner preciseras dessutom att samarbetet med bland annat stadens kultur-, ungdoms- och idrottstjänster, församlingar och organisationer gör skolornas verksamhet mångsidigare och breddar inlärningsmiljöerna.

I grundskolorna i Esbo utarbetas en plan för jämställdhet och likabehandling. Skolorna utarbetar en egen plan för jämställdhet och likabehandling som görs upp i varje skola utifrån skolans och elevernas behov. Planen är ett redskap som främjar verkställandet av jämlikhet och motverkar diskriminering i all verksamhet i skolan. Med hjälp av den säkerställs att jämställdhet och likabehandling främjas på ett systematiskt sätt. Planen skapas i samarbete mellan personal, elever och vårdnadshavare.

Planen bygger på en enkät eller annan kartläggning som gjorts i skolan. Den görs för tre år i taget. För varje läsår fastställs delmål, som bestäms som en del av läsårsplanen. Hur arbetet framskrider följs regelbundet och planen uppdateras vid behov. Skolorna kan också bilda en grupp för jämställdhets- och likabehandlingsarbete.

Genomförandet av planen följs upp regelbundet och åtgärdernas genomslag utvärderas som en del av läsårsbedömningen. På basis av utvärderingen fastställs åtgärderna för följande läsår. Genomförandet av treårsplanen bedöms som en helhet. Planen för jämställdhet och likabehandling är en bilaga till skolans läroplan.

Inskolning och utbildning av personal

Rektorn för varje skola ansvarar för att skolans personal, elever och vårdnadshavare samt skolans samarbetspartner får tillräcklig information om skolans jämställdhets- och likabehandlingsarbete, planer och god praxis. Rektorn svarar för ledningen av kompetensutvecklingen för skolans lärare.

Skolorna har haft möjlighet att beställa utbildning som anknyter till sexualundervisning för personal och elever bland annat av Loisto Settlementti och Helsinki Pride. En del av skolorna har utnyttjat möjligheten. Dessutom erbjuds lärarna utbildning om likabehandling bland annat från utbudet som ordnas av regionförvaltningsverket, Utbildningsstyrelsen och EduHouse. Under läsåret 2023–2024 erbjöds dessutom yrkeshögskolan Diakonias webbutbildning "Moninaisuusosaamisen vahvistaminen kasvatus-, opetus- ja ohjaustyössä" (10 studiepoäng), som riktar sig till personalen vid undervisningsväsendet och småbarnspedagogiken. Under nästa läsår erbjuds utbildningen "Moninaisuudesta työyhteisön menestystekijä" som ordnas av HY+ och Esbo stads sektor för fostran och lärande.

Gymnasieundervisningen baserar sig på främjande av jämställdhet och mänskliga rättigheter

Grunden för gymnasieundervisningen är respekt för liv och mänskliga rättigheter samt människovärdets okränkbarhet. Undervisningen baserar sig på de centrala människorättskonventionerna. Under gymnasietiden bildar den studerande en strukturerad uppfattning om värderingarna och de centrala normerna för de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt de tillvägagångssätt som främjar dessa. Gymnasieundervisningen utvecklar värdekunnandet genom att uppmuntra till djupare eftertanke om de egna värderingarna och genom att behandla spänningarna mellan de uttalade värderingarna och verkligheten. Målet är att främja jämställdhet och likabehandling mellan könen samt demokrati och välfärd.

I Esbo blir alla studerande bemötta med respekt. Att man blir bemött skapar en positiv upplevelse av att man hör till gymnasiegemenskapen. Ett respektfullt bemötande är en central princip som styr undervisningen i Esbo. Varje gymnasium diskuterar regelbundet hur var och en av gemenskapens medlemmar genomför denna princip i sin verksamhet. Genom att agera rättvist, lyssna och höra ger gymnasiets vuxna eleverna ett värdefullt exempel på en socialt hållbar gemenskap.

Gymnasierna preciserar i sin läroplan hur man sätter sig in i värdegrunden och hur man säkerställer att de gemensamma värdena syns i gymnasiets verksamhet.

Enligt 5 a § i lagen om jämställdhet mellan könen (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) ansvarar utbildningsanordnaren för att det årligen utarbetas en jämställdhetsplan för varje läroanstalt i samarbete med personalen och de studerande.

Enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014) ska utbildningsanordnaren se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

Åtgärder samt inskolning och utbildning av personalen

Regnbågsinformation gör det lättare att förstå människors och familjers mångfald och främjar likabehandling. Därför har den tryggats i läroplanerna som en del av främjandet av jämställdhet och likabehandling. De planer för jämställdhet och likabehandling som gymnasierna utarbetat i Esbo ingår sedan läsåret 2024–2025 som bilaga till läsårsplanen. Planen är ett redskap som främjar verkställandet av jämställdhet och motverkar diskrimination i all verksamhet i gymnasiet. Med hjälp av planen säkerställs att jämställdhet och likabehandling främjas i gymnasierna på ett systematiskt sätt. Planen skapas i samarbete mellan personal, studerandena och vårdnadshavare. Den skapas för tre år i taget och för varje läsår eller termin ställs delmål. Hur arbetet framskrider följs regelbundet och planen uppdateras vid behov.

Gymnasierna erbjöds likabehandlingsutbildning av Helsinki Pride hösten 2023. Dessutom ordnades på våren en utbildning för gymnasiernas rektorer om hur regnbågsunga kan beaktas i gymnasiet. Som utbildare fungerade Kasper Kivistö, erfarenhetsexpert vid Helsinki Pride 2024-sammanslutningen. Rektorerna har också fått regnbågsklistermärken att fästa på bärbara datorer som ett tecken på en trygg vuxen. I vissa gymnasier beställdes klistermärken till hela personalen. Regnbågstemat har också varit synligt i gymnasiernas verksamhet, till exempel i samband med jämlikhetsveckorna. Lärarna har fått inbjudningar till olika utbildningar, såsom ett webinarium som ordnas hösten 2024 av Seta. I webinariet behandlas förebyggande av och ingripande i hatbrott mot regnbågsunga i skolvärlden. Det ordnas också fortbildning för att utveckla en jämställd och jämlik inlärningsmiljö. Vi utreder för närvarande hur man ordnar utbildning för kontaktpersoner för trakasserier i gymnasierna.

Enligt en kartläggning som gjordes våren 2024 har varje finskt gymnasium i Esbo könsneutrala toaletter. Också i samband med de flesta idrottslokaler finns det könsneutrala omklädningsrum eller möjlighet att ordna sådana. Största delen av gymnasierna tillämpar principerna för trygga rum, och även i de övriga gymnasierna är det under arbete.

Inom kommunikation och marknadsföring har särskild uppmärksamhet ägnats åt att bilderna visar mångfalden bland människor.

Läroanstaltsgemenskaper främjar aktivt jämlikhet

I skolor och läroanstalter ordnar personal och elever olika evenemang, tillställningar och bland annat temaveckor som handlar om jämställdhet, likabehandling och regnbågstema.

Även gemenskapshandledarna vid skolorna och läroanstalterna i Esbo har främjat bemötandet av samt välbefinnandet och samhörigheten bland regnbågsunga genom att ordna verksamhet med regnbågstema vid läroanstalterna.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite Turvallinen koulupolku on jokaisen nuoren oikeus - Espoon panostettava sateenkaarinuorten kohtaamiseen ja hyvinvointiin kouluissa
- Espoon nuorisovaltuuston lausunto valtuustoaloitteeseen turvallisesta koulupolusta

För kännedom

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 75

§ 75

Utlåtande om motion om att utreda kostnader för att bevara avgiftsfrihet inom utbildning på andra stadiet i Esbo

Beredning och upplysningar:
Erma Tapio
Turpeinen Jaakko
Westerlund Mia
foramn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om motionen som ledamot Maria Guzenina och 22 andra fullmäktigeledamöter lämnade 22.4.2024 där de föreslår att Esbo stad utreder konsekvenserna av och kostnaderna för nedskärningen av den avgiftsfria undervisningen på andra stadiet redan före budgetbeslutet samt ett anslag i budgeten för sektorn för fostran och lärande.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Nämnden konstaterar att motionen inte längre är aktuell, eftersom regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten inom andra stadiets utbildning.

Maria Guzenina och 22 andra fullmäktigeledamöter lämnade 22.4.2024 en motion där de föreslår att Esbo stad utreder konsekvenserna av och kostnaderna för nedskärningen av den avgiftsfria undervisningen på andra stadiet redan före budgetbeslutet samt ett anslag i budgeten för sektorn för fostran och lärande.

Motionen tar ställning till en fråga som är viktig med tanke på kommuninvånarnas lika möjligheter och hur vardagen i gymnasieutbildningen fungerar. Motionen är inte längre aktuell, eftersom regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten för utbildning på andra stadiet vid budgetmanglingen 3.9.2024.

Avgiftsfriheten på andra stadiet förverkligas alltså i fortsättningen på samma sätt som tidigare.

Utlåtandet har beretts inom sektorn för fostran och lärande, där företrädare för Svenska bildningstjänster och resultatenheter för utbildning på andra stadiet och ungdomstjänster har deltagit i beredningen. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 25.9.2024 och av nämnden Svenska rum 26.9.2024.

Som en del av planen för de offentliga finanserna 2025–2028 beslutade stadsrådet att fastställa en övre gräns på 18 år för den avgiftsfria utbildningen som omfattas av läroplikten. Regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten för utbildning på andra stadiet vid budgetmanglingen 3.9.2024, så situationen förblir oförändrad till denna del.

Gymnasieutbildningen och läromedlen är för närvarande avgiftsfria för studerande som inlett sina studier hösten 2021 och som omfattas av läroplikten. Läroplikten upphör när den studerande fyller 18 år eller om hen före det avlägger en examen på andra stadiet eller motsvarande utländsk utbildning. Läropliktiga studerande har rätt till avgiftsfria läromedel till utgången av det år då studeranden fyller 20 år, om hen inte före detta har avlagt examen på andra stadiet. I regeringens proposition begränsas rätten till avgiftsfria läromedel till utgången av det år då studeranden fyller 18 år.

Esbo stad skaffar bärbara datorer för alla gymnasier för studierna. Datorerna förvaltas centraliserat, vilket möjliggör tillgång till utbildningsnätet, centraliserade programuppdateringar och en effektiv hantering av datasäkerheten. Till exempel i studentskrivningarna underlättar en enhetlig apparatur de tekniska arrangemangen för proven.

I Esbo stads gymnasier används i regel digitala läromedel för vilka gymnasierna centraliserat skaffar licenser.

De fem första studentexamensproven är avgiftsfria för studerandena. Esbo fakturerar studerandena om de vill höja vitsordet för ett godkänt prov eller avlägga extra prov. Staden redovisar avgifterna till Studentexamensnämnden.

Kostnaderna som orsakas för utbildningsanordnaren av en gymnasiestuderande uppstår till största delen redan före utgången av det år då studeranden fyller 18 år. Om avgiftsfriheten begränsas så att studeranden själv måste betala för sina läromedel, påverkar detta mest de studerande som av någon orsak inleder sina gymnasiestudier senare eller avlägger gymnasiet på fyra år.

Bärbara datorer

En jämlik, funktionssäker och trygg digital inlärningsmiljö som är tillgänglig för alla studerande förutsätter centraliserad förvaltning av datorerna samt en standardiserad apparatur i fråga om programvara och datasäkerhet. Detta är viktigt till exempel vid studentskrivningarna och kursproven, eftersom tekniska problem i samband med provarrangemangen ökar om studerandena använder många olika slags datorer.

Staden skaffar datorerna för gymnasiestuderandena genom leasingavtal på tre år. Skolorna uppnår inga kostnadsbesparingar genom att samla in datorerna i slutet av höstterminen under det tredje studieåret, när studerande har fyllt 18 år, eftersom det inte finns något alternativt användningsändamål för datorerna under våren. Om datorerna samlas in från studerandena redan vid årsskiftet, ska de förvaras på ett lämpligt sätt, vilket kan medföra extra kostnader.

De datorer som studerandena inte längre behöver delas ut till de nya studerandena i Esbo. Om datorerna samlas in från alla studerande på våren under det tredje studieåret, kan de ges vidare till de nya studerandena. Detta minskar antalet datorer som ska skaffas. I detta fall skulle dock studerande som avlägger gymnasiet på fyra år bli tvungna att skaffa en egen dator för det fjärde studieåret.

Om studerandena i stor utsträckning skulle övergå till att använda sina egna datorer, skulle Esbo stad antagligen bli tvungen att skaffa fler reservdatorer för studentskrivningarna för att säkerställa de tekniska arrangemangen för proven. De datorer som studerandena själva skaffar har inte tillgång till utbildningsnätet och det kan också uppstå andra tekniska problem med dem.

Det skulle också vara möjligt att fakturera studerandena för användning av datorer som ägs av staden. Leasingtiden för datorerna är tre år, vilket innebär att det för staden inte uppstår någon stor kostnad för datorer som är äldre än det. Om staden skulle besluta att fakturera för användningen av datorerna, borde studerandena ha möjlighet att använda egen dator i sina studier, vilket orsakar ovannämnda problem. På grund av det ökade administrativa arbetet och faktureringskostnaderna är det inte förnuftigt att fakturera för användningen av datorerna.

Läromedelslicenser

I Esbo stads gymnasier används nästan utan undantag digitala läromedel. Längden på läromedelslicenserna varierar mellan tre månader och fem år. De licenser som erbjuds och deras pris varierar beroende på förläggaren.

För största delen av de studerande som avslutar sina studier på våren under det tredje studieåret infaller de sista studieavsnitten under den tredje perioden, som börjar redan före årsskiftet. Det är i praktiken inte möjligt att spara in på licenserna för dessa studerande. En del av tredje årets studerande genomför ännu studier under den fjärde och femte perioden. Det är svårt att uppskatta priserna på de läromedel som används i dessa studier, eftersom priserna på licenserna varierar beroende på läroämne, och eftersom det i vilket fall som helst är mer kostnadseffektivt att skaffa en del av licenserna för en längre tid, till exempel för ett år i taget.

Om staden inte köper läromedelslicenser för studerandena, är det på studerandenas ansvar att skaffa dem. I gymnasierna är det gymnasiesekreteraren som beställer läromedlen och sköter annat administrativt arbete. Att utreda licensbehoven för de två sista studieperioderna skulle förmodligen orsaka mer administrativt arbete för gymnasierna än vad de skulle spara genom att inte köpa licenserna,

eftersom det inom samma studieavsnitt kan finnas studerande som har rätt till kostnadsfritt material och sådana som inte har det.

I fråga om licenserna för det fjärde studieåret är avgränsningen av avgiftsfriheten administrativt enklare än i fråga om det tredje studieåret.

Om studeranden av någon anledning har inlett gymnasiestudierna senare än de andra, kan studeranden bli tvungen att betala läromedelslicenser också för studierna under det andra året. Detta ökar avsevärt kostnaderna för studeranden.

Studentskrivningarna

Majoriteten av gymnasiestuderandena avlägger en del av studentexamensproven på hösten under det tredje studieåret och en del under våren. Priset för ett prov är för tillfället 38 euro. I examen ska ingå minst fem prov, vilket innebär att studentexamen för tillfället kostar minst 190 euro. Om avgiftsfriheten begränsas, skulle proven på våren under det tredje studieåret i fortsättningen betalas antingen av studeranden eller av Esbo stad. För närvarande faktureras studerande för de prov som överskrider de fem avgiftsfria proven.

Om de prov som avläggs på våren blir avgiftsbelagda för studerandena, är det möjligt att antalet prov som avläggs på hösten ökar, vilket kan leda till att gymnasierna måste ta i bruk fler lokaler och provövervakare. En ökning av antalet prov orsakar också en större arbetsbörda för lärarna och högre lönekostnader för att kontrollera proven. Detta minskar inte nödvändigtvis antalet prov i motsvarande grad på våren, om antalet omskrivningar av prov eller höjningar av vitsord ökar.

Om studerandena avlägger studentexamensprov tidigare än förr, är det möjligt att vitsorden sjunker som en följd av att studerandena inte har lika mycket tid att förbereda sig inför proven. Deltagandet i studentexamensproven tar tid från andra studier och belastar studerandena, vilket inverkar negativt på inläringen.

Det bör observeras att om Esbo stad i fortsättningen betalar studentexamensproven enligt sina egna riktlinjer för att kompensera statens nedskärningar, behövs det en fungerande teknisk lösning för att följa upp antalet avgiftsfria prov. Studentexamensnämnden följer upp antalet avgiftsfria prov, men enligt Esbo stads egna riktlinjer för de avgiftsfria proven måste staden själv följa upp det. Det nuvarande elevdatasystemet lämpar sig inte för detta ändamål och det är inte i praktiken förnuftigt att ordna uppföljning utanför elevdatasystemet för ett stort antal studerande.

Risker eller problem med att begränsa avgiftsfriheten

Konsekvenserna av begränsningen av avgiftsfriheten är små för största delen av de studerande. Mest ökar utbildningskostnaderna för studerande som av någon anledning inleder sina studier senare eller avlägger gymnasiet på mer än tre år. Dessa studerande har ofta större inlärningsutmaningar än genomsnittet eller andra faktorer som belastar dem, och de befinner sig ofta redan i en svårare situation än de andra. Den ekonomiska osäkerheten är en betydande faktor som belastar studerandena. Enligt enkäten Hälsa i skolan (2023) upplever nästan en

fjärdedel av flickorna skoltrötthet och 40 procent känslor av otillräcklighet.

Om gymnasiestudierna delvis blir avgiftsbelagda, finns det en risk för att fler studerande avbryter sina studier när de fyller 18 år och läroplikten upphör. Om studeranden avbryter sina studier, går de satsningar som gjorts på studierna fram till dess förlorade och det blir betydligt svårare för studeranden att söka sig till fortsatta studier.

Studieplanerna har utarbetats med antagandet att studierna på andra stadiet är avgiftsfria. Nu träder ändringen eventuellt i kraft mitt under studierna, utan att studerandena har kunnat beakta den när planerna utarbetades.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Motion om utbildning på andra stadiet i Esbo

För kännedom

Ordningsnummer 1568/12.01.00/2024

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 76

§ 76

Utlåtande om motion om att bevara avgiftsfriheten inom utbildning på andra stadiet i Esbo

Beredning och upplysningar:

Erma Tapio

Westerlund Mia

Turpeinen Jaakko

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande

Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om motionen Saara Hyrkkö och 20 andra fullmäktigeledamöter lämnade 22.4.2024 där de föreslår att avgiftsfriheten ska bevaras på andra stadiet i Esbo, även om landets regering skulle fastställa en övre gräns på 18 år för avgiftsfri gymnasieutbildning och yrkesinriktade studier.

Behandling**Beslut**

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Nämnden konstaterar att motionen inte längre är aktuell, eftersom regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten inom andra stadiets utbildning.

Saara Hyrkkö och 20 andra fullmäktigeledamöter lämnade 22.4.2024 en motion där de föreslår att avgiftsfriheten ska bevaras på andra stadiet i Esbo, även om landets regering skulle fastställa en övre gräns på 18 år för avgiftsfri gymnasieutbildning och yrkesinriktade studier.

Motionen tar ställning till en fråga som är viktig med tanke på kommuninvånarnas lika möjligheter och hur vardagen i gymnasieutbildningen fungerar. Motionen är inte längre aktuell, eftersom regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten för utbildning på andra stadiet vid budgetmanglingen 3.9.2024. Avgiftsfriheten på andra stadiet förverkligas alltså i fortsättningen på samma sätt som tidigare.

Utlåtandet har beretts inom sektorn för fostran och lärande, där företrädare för Svenska bildningstjänster och resultatenheter för utbildning på andra stadiet och ungdomstjänster har deltagit i beredningen. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 25.9.2024 och av nämnden Svenska rum 26.9.2024.

Som en del av planen för de offentliga finanserna 2025–2028 beslutade stadsrådet att fastställa en övre gräns på 18 år för den avgiftsfria utbildningen som omfattas av läroplikten. Regeringen avstod från att begränsa avgiftsfriheten för utbildning på andra stadiet vid budgetmanglingen 3.9.2024, så situationen förblir oförändrad till denna del.

Gymnasieutbildningen och läromedlen är för närvarande avgiftsfria för studerande som inlett sina studier hösten 2021 och som omfattas av läroplikten. Läroplikten upphör när den studerande fyller 18 år eller om hen före det avlägger en examen på andra stadiet eller motsvarande utländsk utbildning. Läropliktiga studerande har rätt till avgiftsfria läromedel till utgången av det år då studeranden fyller 20 år, om hen inte före detta har avlagt examen på andra stadiet. I regeringens proposition begränsas rätten till avgiftsfria läromedel till utgången av det år då studeranden fyller 18 år.

Esbo stad skaffar bärbara datorer för alla gymnasister för studierna. Datorerna förvaltas centraliserat, vilket möjliggör tillgång till utbildningsnätet, centraliserade programuppdateringar och en effektiv hantering av datasäkerheten. Till exempel i studentskrivningarna underlättar en enhetlig apparatur de tekniska arrangemangen för proven.

I Esbo stads gymnasier används i regel digitala läromedel för vilka gymnasierna centraliserat skaffar licenser.

De fem första studentexamensproven är avgiftsfria för studerandena. Esbo fakturerar studerandena om de vill höja vitsordet för ett godkänt prov eller avlägga extra prov. Staden redovisar avgifterna till Studentexamensnämnden.

Kostnaderna som orsakas för utbildningsanordnaren av en gymnasiestuderande uppstår till största delen redan före utgången av det år då studeranden fyller 18 år. Om avgiftsfriheten begränsas så att studeranden själv måste betala för sina läromedel, påverkar detta mest de studerande som av någon orsak inleder sina gymnasiestudier senare eller avlägger gymnasiet på fyra år.

Bärbara datorer

En jämlik, funktionssäker och trygg digital inlärningsmiljö som är tillgänglig för alla studerande förutsätter centraliserad förvaltning av datorerna samt en standardiserad apparatur i fråga om programvara och datasäkerhet. Detta är viktigt till exempel vid studentskrivningarna och kursproven, eftersom tekniska problem i samband med provarrangemangen ökar om studerandena använder många olika slags datorer.

Staden skaffar datorerna för gymnasiestuderandena genom leasingavtal på tre år. Skolorna uppnår inga kostnadsbesparingar

genom att samla in datorerna i slutet av höstterminen under det tredje studieåret, när studerande har fyllt 18 år, eftersom det inte finns något alternativt användningsändamål för datorerna under våren. Om datorerna samlas in från studerandena redan vid årsskiftet, ska de förvaras på ett lämpligt sätt, vilket kan medföra extra kostnader.

De datorer som studerandena inte längre behöver delas ut till de nya studerandena i Esbo. Om datorerna samlas in från alla studerande på våren under det tredje studieåret, kan de ges vidare till de nya studerandena. Detta minskar antalet datorer som ska skaffas. I detta fall skulle dock studerande som avlägger gymnasiet på fyra år bli tvungna att skaffa en egen dator för det fjärde studieåret.

Om studerandena i stor utsträckning skulle övergå till att använda sina egna datorer, skulle Esbo stad antagligen bli tvungen att skaffa fler reservdatorer för studentskrivningarna för att säkerställa de tekniska arrangemangen för proven. De datorer som studerandena själva skaffar har inte tillgång till utbildningsnätet och det kan också uppstå andra tekniska problem med dem.

Det skulle också vara möjligt att fakturera studerandena för användning av datorer som ägs av staden. Leasingtiden för datorerna är tre år, vilket innebär att det för staden inte uppstår någon stor kostnad för datorer som är äldre än det. Om staden skulle besluta att fakturera för användningen av datorerna, borde studerandena ha möjlighet att använda egen dator i sina studier, vilket orsakar ovannämnda problem. På grund av det ökade administrativa arbetet och faktureringskostnaderna är det inte förnuftigt att fakturera för användningen av datorerna.

Läromedelslicenser

I Esbo stads gymnasier används nästan utan undantag digitala läromedel. Längden på läromedelslicenserna varierar mellan tre månader och fem år. De licenser som erbjuds och deras pris varierar beroende på förläggaren.

För största delen av de studerande som avslutar sina studier på våren under det tredje studieåret infaller de sista studieavsnitten under den tredje perioden, som börjar redan före årsskiftet. Det är i praktiken inte möjligt att spara in på licenserna för dessa studerande. En del av tredje årets studerande genomför ännu studier under den fjärde och femte perioden. Det är svårt att uppskatta priserna på de läromedel som används i dessa studier, eftersom priserna på licenserna varierar beroende på läroämne, och eftersom det i vilket fall som helst är mer kostnadseffektivt att skaffa en del av licenserna för en längre tid, till exempel för ett år i taget.

Om staden inte köper läromedelslicenser för studerandena, är det på studerandenas ansvar att skaffa dem. I gymnasierna är det gymnasiesekreteraren som beställer läromedlen och sköter annat administrativt arbete. Att utreda licensbehoven för de två sista studieperioderna skulle förmodligen orsaka mer administrativt arbete för gymnasierna än vad de skulle spara genom att inte köpa licenserna, eftersom det inom samma studieavsnitt kan finnas studerande som har rätt till kostnadsfritt material och sådana som inte har det.

I fråga om licenserna för det fjärde studieåret är avgränsningen av avgiftsfriheten administrativt enklare än i fråga om det tredje studieåret.

Om studeranden av någon anledning har inlett gymnasiestudierna senare än de andra, kan studeranden bli tvungen att betala läromedelslicenser också för studierna under det andra året. Detta ökar avsevärt kostnaderna för studeranden.

Studentskrivningarna

Majoriteten av gymnasiestuderandena avlägger en del av studentexamensproven på hösten under det tredje studieåret och en del under våren. Priset för ett prov är för tillfället 38 euro. I examen ska ingå minst fem prov, vilket innebär att studentexamen för tillfället kostar minst 190 euro. Om avgiftsfriheten begränsas, skulle proven på våren under det tredje studieåret i fortsättningen betalas antingen av studeranden eller av Esbo stad. För närvarande faktureras studerande för de prov som överskrider de fem avgiftsfria proven.

Om de prov som avläggs på våren blir avgiftsbelagda för studerandena, är det möjligt att antalet prov som avläggs på hösten ökar, vilket kan leda till att gymnasierna måste ta i bruk fler lokaler och provövervakare. En ökning av antalet prov orsakar också en större arbetsbörda för lärarna och högre lönekostnader för att kontrollera proven. Detta minskar inte nödvändigtvis antalet prov i motsvarande grad på våren, om antalet omskrivningar av prov eller höjningar av vitsord ökar.

Om studerandena avlägger studentexamensprov tidigare än förr, är det möjligt att vitsorden sjunker som en följd av att studerandena inte har lika mycket tid att förbereda sig inför proven. Deltagandet i studentexamensproven tar tid från andra studier och belastar studerandena, vilket inverkar negativt på inläringen.

Det bör observeras att om Esbo stad i fortsättningen betalar studentexamensproven enligt sina egna riktlinjer för att kompensera statens nedskärningar, behövs det en fungerande teknisk lösning för att följa upp antalet avgiftsfria prov. Studentexamensnämnden följer upp antalet avgiftsfria prov, men enligt Esbo stads egna riktlinjer för de avgiftsfria proven måste staden själv följa upp det. Det nuvarande elevdatasystemet lämpar sig inte för detta ändamål och det är inte i praktiken förnuftigt att ordna uppföljning utanför elevdatasystemet för ett stort antal studerande.

Risker eller problem med att begränsa avgiftsfriheten

Konsekvenserna av begränsningen av avgiftsfriheten är små för största delen av de studerande. Mest ökar utbildningskostnaderna för studerande som av någon anledning inleder sina studier senare eller avlägger gymnasiet på mer än tre år. Dessa studerande har ofta större inlärningsutmaningar än genomsnittet eller andra faktorer som belastar dem, och de befinner sig ofta redan i en svårare situation än de andra. Den ekonomiska osäkerheten är en betydande faktor som belastar studerandena. Enligt enkäten Hälsa i skolan (2023) upplever nästan en fjärdedel av flickorna skoltrötthet och 40 procent känslor av otillräcklighet.

Om gymnasiestudierna delvis blir avgiftsbelagda, finns det en risk för att fler studerande avbryter sina studier när de fyller 18 år och läroplikten upphör. Om studeranden avbryter sina studier, går de satsningar som gjorts på studierna fram till dess förlorade och det blir betydligt svårare för studeranden att söka sig till fortsatta studier.

Studieplanerna har utarbetats med antagandet att studierna på andra stadiet är avgiftsfria. Nu träder ändringen eventuellt i kraft mitt under studierna, utan att studerandena har kunnat beakta den när planerna utarbetades.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Motion om att bevara avgiftsfriheten inom utbildning på andra stadiet i Esbo

För kännedom

Ordningsnummer 3119/12.01.00/2024

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 77

§ 77

Läroplanen för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo

Beredning och upplysningar:
Saloranta-Eriksson Outi
Forsius Maria
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum

1

godkänner, i enlighet med bilagan, läroplanen för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo,

2

ger resultatenheten fullmakt att göra stilistiska ändringar i texten samt de nödvändiga strukturella ändringar som systemet eGrunderna eventuellt förutsätter,

3

beslutar att läroplanen träder i kraft 1.10.2024.

Behandling**Beslut**

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Enligt 9 § 3 mom. i Statsrådets förordning (422/2012) kan undervisningen för elever med mycket grava funktionshinder ordnas enligt verksamhetsområde i stället för läroämnesvis. Enligt 18 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning (642/2010) kan det också för en elev med annat funktionshinder eller allvarlig sjukdom vara befogat att ordna undervisningen enligt verksamhetsområde på grund av elevens hälsotillstånd. I kapitel 7.4.6 i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 beskriver Utbildningsstyrelsen anordnande av undervisning enligt verksamhetsområde.

För elever i Esbo som studerar enligt verksamhetsområde på svenska anordnas undervisningen, enligt avtal, i huvudsak i Helsingfors. Följaktligen har det inte tidigare i Esbo gjorts upp en läroplan på svenska för detta ändamål. Även i fortsättningen kommer undervisningen enligt verksamhetsområde i huvudsak att anordnas i Helsingfors. Förutsatt att det mitt under ett läsår framkommer ett behov av att anordna undervisning enligt verksamhetsområde för en elev på svenska i Esbo är det däremot motiverat att Esbo har en egen läroplan för ändamålet.

De lokala preciseringarna i Läroplanen för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo har utarbetats av specialskolor i Svenskfinland och baserar sig på Helsingfors stads läroplan 2016. För att öka jämlikheten och stödja eventuella byten av undervisningsplatser inom området är det ändamålsenligt att Esbo har samma lokala preciseringar.

Den föreslagna läroplanen för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo har beretts av resultatenhetens förvaltning. Texterna med grå bakgrund i bilagan "Läroplan för undervisning enligt verksamhetsområde på svenska i Esbo" är citat ur Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014. De övriga texterna utgör de lokala läroplansdelarna som definierar gemensamma riktlinjer för undervisningen på svenska i Esbo. Tillsammans bildar dessa delar en helhet som läraren ska följa vid planering, genomförande och utvärdering av undervisningen.

Beslutshistoria

Bilaga

- 2 LÄROPLAN FÖR UNDERVISNING ENLIGT VERKSAMHETSOMRÅDE PÅ SVENSKA I ESBO

Tilläggsmaterial

För kännedom

Ordningsnummer 643/00.00.01/2024

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 78

§ 78

Ändring i direktionen för Karamalmens skola

Beredning och upplysningar:
Nordberg Anna

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum

1

beviljar befrielse åt Tina Ehnström-Backas från uppdraget som ordförande i direktionen för Karamalmens skola.

2

väljer Johan Strann till ordförande i direktionen för Karamalmens skola för den återstående mandatperioden.

3

väljer Nancy Tommiska till vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola för den återstående mandatperioden

4

beviljar befrielse åt Christa Koski från uppdraget som vårdnadshavarledamot i direktionen för Karamalmens skola.

5

väljer Sabina Söderlund-Myllyharju till vårdnadshavarledamot i direktionen för Karamalmens skola för den återstående mandatperioden.

6

beviljar befrielse åt Robert Lindholm från uppdraget som personlig ersättare för vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola.

7

väljer Carl Roselius till personlig ersättare för vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola för den återstående mandatperioden.

8

väljer Victor Holmström till personlig ersättare för personalens representant Birgitta Bergholm i direktionen för Karamalmens skola för den återstående mandatperioden.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Tina Ehnström-Backas, som är ordförande i direktionen för Karamalmens skola, har begärt om avgång från sitt förtroendeuppdrag. Även Christa Koski, som är vårdnadshavarledamot i direktionen för Karamalmens skola, och Robert Lindholm, som är personlig ersättare för vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola, har begärt om avgång.

Under vårdnadshavarmötet som ordnats 27.8.2024 i Karamalmens skola har man valt att föreslå Johan Strann till ordförande och Sabina Söderlund-Myllyharju till vårdnadshavarledamot i direktionen. Dessutom har man valt att föreslå Carl Roselius till personlig ersättare för vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola.

Johan Strann är vice ordförande i direktionen och man har beslutat att föreslå Nancy Tommiska till ny vice ordförande i direktionen för Karamalmens skola.

Joakim Jäntti, som varit personlig ersättare för personalens representant Birgitta Bergholm i Karamalmens skola, arbetar inte längre i skolan och är därmed inte valbar för uppdraget som ersättare för personalens representant.

Under personalmötet 20.8.2024 i Karamalmens skola har man valt att föreslå Victor Holmström till ny personlig ersättare för personalens representant.

Johan Strann, Sabina Söderlund-Myllyharju, Carl Roselius, Nancy Tommiska och Victor Holmström har gett sitt samtycke.

Bakgrund och tidigare beslut

Stadsstyrelsen beslutade 27.11.2023 § 311 föreslå för fullmäktige att förvaltningsstadgan granskas och att grundskolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025 och efter det utvärderas direktionernas fortsättning. På sitt möte 11.12.2023 § 149 godkände fullmäktige stadsstyrelsens förslag.

Nämnden Svenska rum beslutade på sitt möte 14.12.2023 § 94 att grundskolornas direktioner som fastställts av nämnden Svenska rum

10.6.2021 § 56 för mandatperioden 2021–2023 fortsätter till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. Ledamöterna och ersättarna som av Nämnden Svenska rum 30.9.2021 § 72–77 och 79–83 valts till grundskolornas direktioner för mandatperioden 2021–2023 fortsätter i direktionerna till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. De ledamöter och ersättare som efter 30.9.2021 valts i stället då ändringar i direktionernas sammansättning gjorts fortsätter i direktionen till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. Nämnden beslutade även att ifall en ledamot eller ersättare begär avgång ska hen bli beviljad avgång och en ny ledamot eller ersättare väljas.

Nämnden Svenska rum väljer ledamöterna och ersättarna i skolornas direktioner. Ledamöterna i grundskolornas direktioner ska i sådan proportion som nämnden Svenska rum fastställer representera dem som anlitar servicen, elevernas föräldrar samt läroanstaltens personal (Esbo stads förvaltningsstadga del I Förtroendeorganen, kapitel 4 Nämnderna och sektionerna inom resultatområdet för livskraft och i sektorerna 6 §).

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Den valda
Direktionen för Karamalmens skola

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 79

§ 79

Ändring i direktionen för Smedsby skola

Beredning och upplysningar:
Nordberg Anna

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum

1

beviljar befrielse åt Satu Björkstén från uppdraget som ordförande i direktionen för Smedsby skola.

2

väljer Daniel Lindroth till ordförande i direktionen för Smedsby skola för den återstående mandatperioden.

3

väljer Jonathan Widbom till vice ordförande i direktionen för Smedsby skola för den återstående mandatperioden.

4

väljer Johanna Granlund till vårdnadshavarledamot i direktionen för Smedsby skola för den återstående mandatperioden.

5

beviljar befrielse åt Carina von Schantz-Fant från uppdraget som personlig ersättare för vårdnadshavarledamot i direktionen för Smedsby skola.

6

väljer Satu Björkstén till personlig ersättare för vårdnadshavarledamot Johanna Granlund i direktionen för Smedsby skola för den återstående mandatperioden.

7

väljer Lisa Haantaus till personlig ersättare för personalens representant Tomas Ehnrooth i direktionen för Smedsby skola för den återstående mandatperioden.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Satu Björkstén, som är ordförande i direktionen för Smedsby skola, har begärt om avgång från sitt förtroendeuppdrag. Även Carina von Schantz-Fant, som är personlig ersättare för vårdnadshavarledamot Jonathan Widbom i direktionen för Smedsby skola, har begärt om avgång.

Under vårdnadshavarmötet som ordnats 5.9.2024 i Smedsby skola har man valt att föreslå Daniel Lindroth till ordförande i direktionen. Daniel Lindroth är vice ordförande i direktionen och man har beslutat att föreslå Jonathan Widbom till ny vice ordförande i direktionen för Smedsby skola. Jonathan Widbom är vårdnadshavarledamot i direktionen och man har beslutat föreslå Johanna Granlund till ny vårdnadshavarledamot i direktionen för Smedsby skola. Dessutom har man valt att föreslå Satu Björkstén till personlig ersättare för Johanna Granlund.

Sarah Lundén, som varit personlig ersättare för personalens representant Tomas Ehrnrooth i Smedsby skola, arbetar inte längre i skolan och är därmed inte valbar för uppdraget som ersättare för personalens representant.

Under personalmötet 9.9.2024 i Smedsby skola har man valt att föreslå Lisa Haantaus till ny personlig ersättare för personalens representant.

Daniel Lindroth, Jonathan Widbom, Johanna Granlund, Satu Björkstén och Lisa Haantaus har gett sitt samtycke.

Bakgrund och tidigare beslut

Stadsstyrelsen beslutade 27.11.2023 § 311 föreslå för fullmäktige att förvaltningsstadgan granskas och att grundskolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025 och efter det utvärderas direktionernas fortsättning. På sitt möte 11.12.2023 § 149 godkände fullmäktige stadsstyrelsens förslag.

Nämnden Svenska rum beslutade på sitt möte 14.12.2023 § 94 att grundskolornas direktioner som fastställts av nämnden Svenska rum 10.6.2021 § 56 för mandatperioden 2021–2023 fortsätter till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. Ledamöterna och ersättarna som av Nämnden Svenska rum 30.9.2021 § 72–77 och 79–83 valts till grundskolornas direktioner för mandatperioden 2021–2023 fortsätter i direktionerna till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. De

ledamöter och ersättare som efter 30.9.2021 valts i stället då ändringar i direktionernas sammansättning gjorts fortsätter i direktionen till utgången av fullmäktigeperioden 2021–2025. Nämnden beslutade även att ifall en ledamot eller ersättare begär avgång ska hen bli beviljad avgång och en ny ledamot eller ersättare väljas.

Nämnden Svenska rum väljer ledamöterna och ersättarna i skolornas direktioner. Ledamöterna i grundskolornas direktioner ska i sådan proportion som nämnden Svenska rum fastställer representera dem som anlitar servicen, elevernas föräldrar samt läroanstaltens personal (Esbo stads förvaltningsstadga del I Förtroendeorganen, kapitel 4 Nämnderna och sektionerna inom resultatområdet för livskraft och i sektorerna 6 §).

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Den valda
Direktionen för Smedsby skola

Esbo stad

Protokoll

35/40

Nämnden Svenska rum

§ 80

26.09.2024

§ 80

Beslut av tjänsteinnehavare och direktioner

Förslag

Direktör för svenska bildningstjänster Barbro Högström:

Nämnden Svenska rum beslutar enligt kommunallagen 92 § att inte ta upp nedannämnda beslut till behandling:

Direktör för svenska bildningstjänster

Personalärenden

20.9.2024 § 49

Timlärare i religion i grundskolan, fast anställning tjänsteförhållande, tjänsten lämnas otillsatt, Storängens skola, ESPOO-03-1801-24

Direktioner, mötesprotokoll

Direktionen för Karamalmens skola 12.9.2024

Direktionen för Storängens skola 17.9.2024

Direktionen för Smedsby skola 19.9.2024

Direktionen för Alberga skola 24.9.2024

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Ordningsnummer 1788/02.06.04/2024

Nämnden Svenska rum 26.09.2024 § 81

§ 81

Nämnden Svenska rums utlåtande till förvaltningsdomstolen med anledning av ett förvaltningsbesvär över beslut om klientavgift för småbarnspedagogik

Beredning och upplysningar:
Rauman Maria

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum ger Helsingfors förvaltningsdomstol det bifogade utlåtandet i ett förvaltningsbesvär om klientavgift för småbarnspedagogik.

Behandling**Beslut**

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Nämnden Svenska rum beslutade 13.6.2024 § 62 att avslå en begäran om omprövning av beslut om klientavgift för småbarnspedagogik. Yrkaren har anfört ett förvaltningsbesvär över nämndens beslut hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Helsingfors förvaltningsdomstol har bitt om ett utlåtande av nämnden Svenska rum med anledning av besväret. Tidsfristen för utlåtandet var 23.7.2024 och den har förlängts till 2.10.2024.

I det bifogade utlåtandet yrkas att förvaltningsdomstolen förkastar besväret. Den bonus som vårdnadshavaren har fått är till sin karaktär en sådan skattepliktig förvärvsinkomst som kan beaktas när klientavgiften för småbarnspedagogik bestäms. Eftersom vårdnadshavaren inte hade meddelat om bonusen, som väsentligt påverkade inkomsterna, har Esbo stad med stöd av 12 § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik haft rätt att rätta avgiften för småbarnspedagogik retroaktivt.

Beslutshistoria

Bilaga

- 3 Utlåtande till förvaltningsdomstolen med anledning av ett förvaltningsbesvär över beslut om klientavgift för småbarnspedagogik, sekretessbelagt enligt 24 § 1 mom. 23 punkten i offentlighetslagen

Tilläggsmaterial

- Helsingfors förvaltningsdomstolens begäran om utlåtande (publiceras inte, innehåller personuppgifter)
- Vårdnadshavarens besvär, sekretessbelagd enligt 24 § 1 mom. 23 punkten i offentlighetslagen

För kännedom

Helsingfors förvaltningsdomstol

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 70, § 71, § 72, § 73, § 74, § 75, § 76, § 80, § 81

Förbud mot ändringssökande

I ovan nämnda beslut som gäller endast beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt (410/2015) 136 § i kommunallagen.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 77, § 78, § 79

Anvisningar om hur man begär omprövning

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligt. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och
- kommunmedlemmar
- de kommuner som är parter i avtalet och deras kommunmedlemmar i fråga om beslut av kommunernas gemensamma organ.

Tidsfrist för begäran om omprövning

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas in hos Esbo stads registratur senast under tidsfristens sista dag innan registraturen stänger.

En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. Dagen för offentliggörandet av beslutet kan kontrolleras hos den som bereder beslutet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Myndigheten som omprövning begärs av är Nämnden Svenska rum

Inlämnande av omprövningsbegäran

Besöksadress: Brogatan 11, Köpcentret Entresse, tredje våningen
Tjänstetid: mån–fre kl. 8.00–15.45
Postadress: PB 1
02070 ESBO STAD
E-post: kirjaamo@espoo.fi
Fax: +358-(0)9-816 22495
Växel: +358-(0)9-81621

Omprövningsbegärans form och innehåll

Omprövning ska begäras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namnet på den som har begärt omprövning samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer.

Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också e-postadress uppges.